

Ügyszám: NAIH-14104-1/2024.

A Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság közleménye

a leplezett hangfelvételek készítésének az információs önrendelkezési jogra és a magánszféra védelmére gyakorolt negatív hatásairól, jogellenes gyakorlatának elharapózásáról

A Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság a sajtótudósításokból és az előtte folyamatban lévő ügyek körülményeiből értesült az utóbbi időszakban elharapózó hangfelvétel-készítési és felhasználási adatkezelési gyakorlatokról.

A Hatóság felhívja a figyelmet arra, hogy az általános adatvédelmi rendelet (GDPR)¹ alapján a természetes személy *hangja*, valamint az arról készült felvétel az érintett személyes adatának, a személyes adaton elvégzett *bármely művelet* – például a hangfelvétel készítése, felhasználása, nyilvánosságra hozatala – *adatkezelésnek* minősül.

Noha az általános adatvédelmi rendelet tárgyi hatálya alapján egyes esetekben a hangfelvétel *készítése* minősülhet olyan, úgynevezett „háztartási adatkezelésnek”, amelyre a GDPR rendelkezéseit nem kell alkalmazni, ennek szigorú feltételrendszere van: az csak olyan természetes személy által, *kizárólag* személyes vagy otthoni tevékenység keretében végzett adatkezelés lehet, amely *semmilyen*, ezen a körön kívül eső tevékenységgel nem hozható összefüggésbe.

A Hatóság következetes gyakorlata szerint, ha a hangfelvételt egyéb tevékenység keretei között, akár készletező jelleggel, készítik vagy azt – például valamely bírósági, hatósági eljárásban bizonyítékként – felhasználják, nyilvánosságra hozzák, ezen adatkezelés a GDPR tárgyi hatálya alá tartozik és annak rendelkezései alkalmazandóak. Tehát a felvétellel műveletet végző személy a GDPR hatálya alá tartozó *adatkezelővé* válik, ebből fakadó kötelezettségei keletkeznek, így biztosítania kell valamennyi, a személyes adatok kezelésére és védelmére vonatkozó alapelv és rendelkezés maradéktalan érvényesülését és felelős ezek elmulasztásának következményeiert.

A Hatóság álláspontja szerint az Alkotmánybíróság 36/2005. (X. 5.) számú, az elektronikus megfigyelőrendszerekkel összefüggő határozatában írtakkal analóg módon a leplezett hangfelvételek készítésének és felhasználásának gyakorlata *„alkalmas arra, hogy a magánszférába behatoljon, intim (szenzitív) élethelyzeteket rögzítsen akár olyképpen, hogy az érintett nem is tud a felvételről, vagy nincs abban a helyzetben, hogy mérlegelhesse az ilyen felvételek megengedhetőségét és azok következményeit”*.

A Hatóság megjegyzi, hogy kivételesen előfordulhat ugyan, hogy valamely kiemelkedően nyomós közérdek konkurálhat a magánszféra védelmével, azonban a Hatóság határozott álláspontja, hogy ez a kivétel nem üresítheti ki a magánszféra védelmére vonatkozó – főszabályként érvényesülő – alkotmányos garanciákat, és ezek gondos, alapos, tisztességes és elszámoltatható mérlegelése az adatkezelő alapvető kötelezettsége.

¹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendelete (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (elérhető: <https://naih.hu/altalanos-adatvedelmi-rendelet-gdpr>)

A tisztességtelen, leplezett hangfelvételek készítésének és felhasználásának adatvédelmi, polgári jogi és büntetőjogi jogkövetkezményei mellett, annak az utóbbi időben tapasztalt határokat nem ismerő tényerése egy egymás iránti bizalmatlanságon alapuló kommunikációs attitűd és gyanakvással terhelt állapot kialakulásához vezethet, melyben bárki attól tarthat, hogy bármikor „lehallgathatják”, az általa elmondottakat rögzíthetik, kontextusából kiragadhatják és felhasználhatják bármilyen önös, tisztességtelen vagy jogellenes célra.

Ez pedig, azon túl, hogy az emberi méltósághoz fűződő jogot is sértheti, a szabad és nyitott emberi kommunikációt is korlátozza, erodálja, továbbá rombolja a közbizalmat és aláássa a társadalmi érintkezés és párbeszéd általánosan elfogadott alapvető kereteit.

Végezetül a Hatóság felhívja a figyelmet a témához kapcsolódó, 2021. szeptember 23. napján kelt, NAIH-1743/2021. számú egyedi ügyben hozott határozatára is, mely megtalálható a Hatóság honlapján az adatvédelmi határozatok között.²

Budapest, az elektronikus aláírás és időbélyegző szerint

Dr. habil. Péterfalvi Attila
elnök
c. egyetemi tanár

² <https://www.naih.hu/hatarozatok-vegzesek?download=468:hangfelvetel-jogellenes-hozzaferhetove-tetele-kiskoru-erintett-szemelyes-es-kulonleges-szemelyes-adatainak-jogellenes-kezelese>